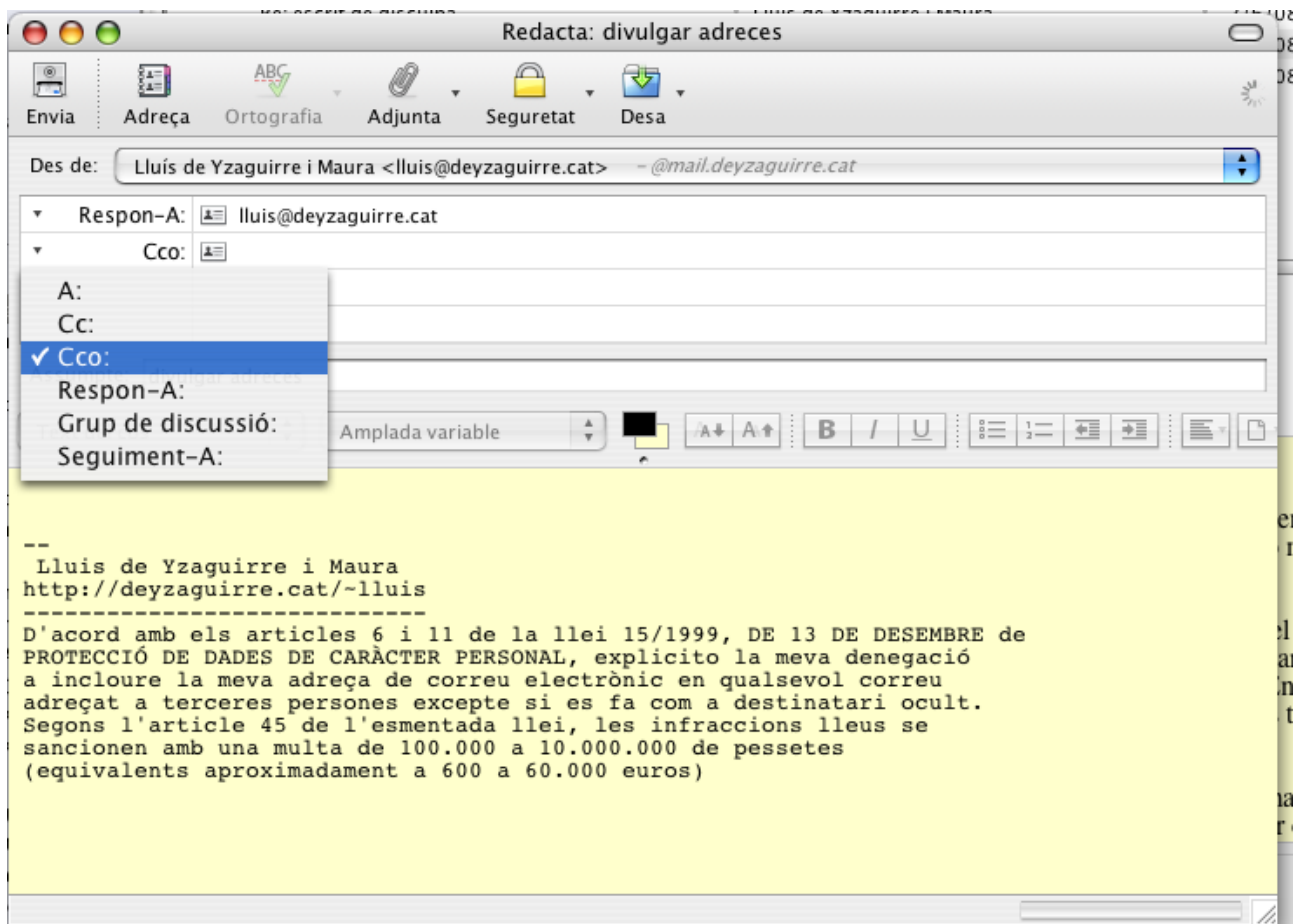

Benvolguda senyora, benvolgut senyor:

Li agrairé que llegeixi atentament les línies següents i que obri en conseqüència si vostè en el passat ha difós la meva adreça electrònica (lluis@deyzaguirre.cat) en una tramesa col·lectiva amb destinataris no ocults o, el que legalment és pitjor, si vostè ha rebut involuntàriament la meva adreça electrònica en una tramesa col·lectiva de destinataris no ocults i no l'ha esborrada..

Explicacions legals

Entre els motius que es poden tenir per oposar-se a la divulgació de dades personals com l'adreça electrònica hi pot haver el convenciment que els correus amb llistes col·lectives de destinataris acaben alimentant l'esпам o el temor que certes dades personals acabin en coneixement de persones que no volem que les tinguin, però la llei no demana, en la majoria dels contextos, cap raó objectiva per exercir el dret de cancel·lació de les dades personals davant d'una entitat o persona física. I aquesta divulgació il·legal es produeix des del moment en què trametem un correu a diverses persones que no es coneixen o algunes de les quals poden voler que altres de les quals no tinguin les seves adreces electròniques (adrels), excepte si ho fem amb "còpia oculta" o backcopy o Cco, segons quin client emprem:

En el que la llei és molt clara és en el fet que la multa per cedir dades a tercers sense el consentiment de l'interessat serà de 100.000 a 10.000.000 de pessetes. La llei preveu tot un seguit d'excepcions (lluita antiterrorista, informació electoral...), de manera que la persona multada amb aquesta quantitat podria tenir l'esperança que un recurs li estalviés haver de pagar la multa, però no

s'estalviaria els maldecaps i, segurament, els costos judicials.

Encara que sembli un contrasentit, la llei és més severa amb les persones que, havent estat requerides a cancel·lar dades personals, s'hi neguin. Això es considera infracció greu i la multa va de 10.000.000 a 50.000.000 de pessetes. Per fer-ho més difícil i aplicant estrictament la llei, la persona requerida a cancel·lar unes dades no pot realment esborrar-les i ja està: les ha de bloquejar per tal de no utilitzar-les ni transferir-les, però no les pot eliminar tot d'una:

La cancelación dará lugar al bloqueo de los datos, conservándose únicamente a disposición de las Administraciones Públicas, Jueces y Tribunales, para la atención de las posibles responsabilidades nacidas del tratamiento, durante el plazo de prescripción de éstas. Cumplido el citado plazo deberá procederse a la supresión.

El sentit d'això és que pot donar-se el cas que es derivin responsabilitats de *cooperació necessària* quan un crim hagi estat comès gràcies a l'accés a dades personals: en aquest cas, si el crim no ha prescrit, les autoritats volen poder seguir el rastre que ha permès que el criminal hagi accedit a la informació necessària per cometre el crim.

La responsabilitat d'una divulgació il·legal es fa extensiva a totes les persones que successivament l'hagin reenviat a tercers sense el consentiment de les persones afectades i a les persones que, sense haver-les reenviat, simplement les han rebut:

Aquél a quien se comuniquen los datos de carácter personal se obliga, por el solo hecho de la comunicación, a la observancia de las disposiciones de la presente Ley.

Encara, cal tenir en compte que la llei no preveu només les multes precitades, sinó també indemnitzacions per a la persona afectada per una divulgació il·legal de dades personals. Quant a la indemnització, és difícil que els jutges atribueixin quantitats massa grans, excepte en casos d'assetjament que acabin molt malament, però pel que fa a la multa els mínims estan marcats per la llei i no poden ignorar-los. I, quant a la predisposició dels jutges a multar, pot ser un factor contrari al denunciat el fet que enviar-lo ocult costa la mateixa feina, el mateix temps i els mateixos diners que enviar-lo visible, cosa que els jutges poden tenir en consideració contra la persona denunciada.

Finalment, no està clar que una persona que vegi el seu nom inclòs en una llista de destinataris visible estigui donant implícitament el seu consentiment; ergo, potser no és necessari exercir l'oposició a la divulgació de dades immediatament per mantenir el dret a fer-ho, però si tenim reserves quant a la circulació de les nostres dades, és preferible que comuniquem aquestes reserves al més aviat millor.

Història personal

Sóc usuari del correu electrònic des del 1986, quan aquest era un servei de la xarxa EARN d'universitats europees, xarxa finançada per IBM. He seguit, doncs, el naixement i creixement de la criatura i també dels seus aspectes negatius, com l'SPAM, que és una autèntica creu per als que vehiclem el 90% de les nostres comunicacions via correu.

Aproximadament l'any 1996 vaig decidir emprendre una croada contra els mals usos del correu electrònic i, com a resultat d'un conjunt d'iniciatives, vaig acabant incloent entre els materials internàutics que facilito als meus estudiants unes pàgines sobre el tema:

Si us les mireu, veureu que són de l'època en què treballàvem amb mòdems: s'hauria d'actualitzar, perquè ara, amb l'ADSL, a ningú li preocupa si un correu *pesa* 10K o 5M, però valgui per mostrar que la batalla contra els espàmms i els seus còmplices inconscients fa temps que dura i, potser, la tenim perduda. Un altre factor d'obsolescència d'aquestes pàgines és que són anteriors a la llei de dades personals i no en diuen res.

En els últims vuit anys, en múltiples ocasions, he respost a un correu que divulgava amb llista visible la meua adreça (i la d'altres persones que no voldria tenir) enviant un correu amb un vincle a la pàgina HTML citada més amunt, amb resultats variables quant a la reacció de les persones requerides.

Recentment, he tingut ocasió de comprovar que ja era la tercera vegada que requeria la mateixa persona a no incloure la meua adreça de manera visible en un dels molts correus de xantatge emocional per a una de les causes entre un milió que tots solem rebre (ho dic reactivament, però el que critico no és la tramesa del correu, que només et fa perdre uns segons si no t'interessa, sinó que l'adreça no vaig ocultar) i vaig decidir que la pedagogia no era suficient i calia anar un pas més enllà.

Em vaig llegir i rellegir la llei espanyola de protecció de dades personals (que de moment està vigent al nostre país, almenys fins al 2014) i vaig decidir incloure en la meua signatura un text que advertís de les conseqüències de la divulgació no consentida de dades personals, que reproduïxo:

D'acord amb els articles 6 i 11 de la llei 15/1999, DE 13 DE DESEMBRE de PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL, explico la meua denegació a incloure la meua adreça de correu electrònic en qualsevol correu adreçat a terceres persones excepte si es fa com a destinatari ocult. Segons l'article 45 de l'esmentada llei, les infraccions lleus se sancionen amb una multa de 100.000 a 10.000.000 de pessetes (equivalents aproximadament a 600 a 60.000 euros)

Des del dia 18 de maig del 2008 tots els meus correus duen aquest text en la signatura (tant els particulars com els de la feina) i l'única reacció que aquest fet ha suscitat és una reflexió sobre la veu mitja al voltant dels rols agentius de l'infinitiu *incloure*, que la gent sense formació hel·lenística pot trobar forçada. Fixeu-vos que ni demano la cancel·lació de les dades ni m'oposo a que es faci servir la meua adreça; em limito a demanar una cosa que al remitent no li costa ni un cèntim: que en comptes de sortir com a destinatari visible surti com a destinatari ocult.

Conclusions

Doncs, he decidit fer un pas més per lluitar contra el correu disseminador d'adreces: li faré arribar al remitent aquest resum de les explicacions legals i li demanaré que es protegeixi del risc d'una sanció tan severa repetint la tramesa amb destinataris ocults per demanar a les persones que esborrin les adreces revelades il·legalment i per fer-los entendre que pel simple fet d'haver rebut el correu queden implicades i obligades a la "observancia de las disposiciones de la presente Ley" (de dades personals).

I si algú de vosaltres pensa que em pot oferir una manera millor de tirar endavant la meua croada contra els disseminadors d'adreces que faciliten la feina dels espàmms, *millor* tant en el sentit de "més eficaç" com en el de "més educada, o cortesa o gentil", l'escoltaré de bon grat.

Lluís de Yzaguirre i Maura